

– A szüleink, Lety, a fekete autók és letartóztatások miatt belénk oltották a félelmet, attól tartva, hogy minket is osztályellenségnek kiáltanak ki! Csakhogy mi már ebben a rendszerben nőttünk fel! Ez a rendszer kötötte nyakunkba az úttörőnyakkendőt, ez adta kezünkbe a KISZ-tagkönyvet!

Sorin gúnyosan felhevet, megragadja az asztalon a Zubrowka vodkás üveget, megtölti poharát, a kortyolásába fojtja fintorát. Nagy léptekkel járkal föl-alá, pamutgatyája feszül a testén, fehér mellén vöröslenek a szőrszálak, a válla szeplős.

Letiția nyújtja kezét, magához vonja az ágyba. Szokás szerint a lepedőt magára tekerve, lábát törökülésben maga alá húzva, óvatosan ő is behöhöppint a lengyel vodkába. De a férfi csak szónokol meztláb a gépi perzsán, amelynek mintája között meggyűlik az építkezéstől hangos, mégis meghitt negyed fölött szálló por, miközben kint folyamatosan kopácsolnak, kiabálnak, zakatolnak. Letiția még mindig utálja vidéki szülővárosa girbe-gurba utcáit, a régi házakat, és örül, hogy Bukarest úgy terjeszkedik ezekkel az új, világos, krém-, zöld, rózsaszínű panelházakkal, mint a kifolyt olaj, és új illata van.

Sorinnal közös, egyelőre csak ideiglenes életének is új illata van.

– Gondoltál már arra, hogy mi a Felszabadulás nemzedéke vagyunk? A szerencsés nemzedék – mondja a férfi.

A Felszabadulás nemzedéke? Semmi kedve ezen gondolkodni. Egész úton errefelé csak azt érezte, hogy nyár van, újra nyár, és susogó sötétzöld lombok. A késő júniusi hűs levegő simogatta, aranyszínű fény vibrált az aszfalton, a bontásra ítélt kis házak körül sárga, piros, fehér virágágyások, mintha az egész város szintén az ujján számolta volna a perceket, és vele együtt sietett volna a zsúfolt atóbuszokon. A villamosablakokban a testektől elváltak a fejek, ahogy az övé is, sajnálkozva bámult utánuk és a számára ismeretlen sorsuk után.

– A Felszabadulás Nemzedéke! Mit szólnál ehhez a novellacímhez? – erőszakoskodik Sorin.

Ő bizonytalanul ingatja a fejét, mennyire unta egész gyerekkorában a filmek előtti Híradókat, azt a harsányságot: Éljen Augusztus 23-a, hazánk Felszabadításának napja a fasiszta iga alól a Szovjet Hadsereg által! Prím plánban a Palota tér, a járdáról a nők virágcsokrokkal integetnek a szovjet tüzéreknél és a vörös csillagos tankoknak. És közben az udvaron, a virágzó körtefa alatt Bița lon bácsival a Nemzeti Színház német bombázásáról, a részeg orosz katonákról, az erőszakoskodásról, a redőnyök mögött rémüldöző kereskedőkről sugdolódik.

*

De Letiția Branea úttörőnek nem ez volt a legnagyobb bánata, amikor fejére húzott takaróval dühösen sírt a hokkedlivel meghosszabbított gyerekágyon. Miért nem előtte, az első díjjal és virágkoszorúval kitüntetett előtt tisztelegtek, hanem a csak dicséretet kapott Jeni előtt, amikor a reggeli zászlófelhúzásnál elhangzott a vezényszó: Egység! Vigyázz! Letițiát még csoportvezetőnek se választották meg, nemhogy osztag- vagy egységelnöknek, mert valaki az apukája családjából, vagy lehet, hogy éppen az apja, akire már nem is emlékszik, ki tudja, mit követett el. Ahelyett, hogy örülnél, még te duzzogsz, hiszen lon bácsinak köszönheted, hogy szemet hunytak és felavattak úttörőnek, szidta a mama. Később is furcsán nézett rá, amitől mindig megijedt, ha csak eszébe jutott: ha így fogod fel, sohasem leszel boldog ebben az életben, mert nem tudsz örülni annak, ami megadatik neked! Talán most is boldognak kellene lennie a két férfi között megosztott életével? Ha hazaér, kerülnie kell Petru komor tekintetét, fáradt vagyok, annyira fáradt, nyögi majd. Az ágyra veti magát, fejére húzza a paplant, és csak arra akar emlékezni, hogy mit csinált, mit beszélt Sorinnal. A közösen töltött percek sokkal erőteljesebbek lesznek, mint amikor átélte őket, ha majd a szemhéja mögött visszapergeti.

Bukarestben a fehér épületek a Szovjet Hadsereg bevonulása után egyre szürkébbek lettek. Elkopott a Filmhíradó régi tekerce, mert az új kísérőszöveg most már a Román Kommunista Párt vezette fegyveres felkelésről beszélt. A Híradóban a szovjet katonák helyett férfias traktoristák mosolyogtak a fiatal, huncutul hátrakötött kendőjű nőkre. A traktorok, a vető- és cséplőgépek mellett, a képeket kísérő ének szerint, a napra nevettek a búzatáblák. A mezőgazdaság tévesztése foglalta el a Felszabadulás helyét, és sikeresen befejeződött, anélkül, hogy észrevették volna, mert igaza van Sorinnak, ők tényleg egy szerencsés nemzedékhez tartoznak! Úgyhogy Letiția első, X. B. osztályos, Mihai nevű szerelmével a mozi terem sötétjében összebújva, tökmagot rágcsgálva alig várja, hogy harmadszor! is megnézze A csavargó című filmet, Raj Kapoorral. Következő héten pedig egy francia filmet, a Fanfan la Tulipe-et! Gerard Philippe!

*

Sorin a padlóra teszi a vodkás poharát, és gyorsan bebújik Letiția mellé a lepedő alá. Főlemeli kócos haját, forró leheletével bizsergeti a tarkóját, beleharap a fülcimpájába, nedves ajka és rakoncátlan nyelve egyre lejjebb siklik rajta, a mellére, a hasára. Letiția ennyi idő után is boldog, hogy itt lehet, és szokása szerint puhán elomlik, hogy azt tehessen vele, amit akar. Sorin mindig ámuldozik, hogy valóban egy férjes asszonnal van viszonya, és nemcsak néhány találka erejéig, mint legutóbb Lenivel. Az alakoskodás izgalma titkos gyönyörrel tölti el, eszébe jutnak az első hónapok, amikor nagy kerülőket tett Letiția lakása felé. Ahogy közeledett az Uranus utcához, egyre jobban lüktetett az ereiben a vér, leszegett fejjel, pattogó halántékkal haladt el a kis, valamikor zöld, mostanra megszükkült társasház előtt, találgatta, vajon melyik lehet az a titokzatos tér, amelyben Letiția és Petru Arcan közlekedik, a második emeleten?, a földszinten? A kiközvezett udvaron sehol egyetlen fűszál, csak egy göcsörtös eperfa rendetlen koronája hajlik a kovácsoltvas kerítés fölé, és a töredezett aszfaltot fekete, magvas gyümölcsével összepecsétézi, de Sorin soha senkit sem látott, mint ahogy remélte, és rettegett tőle. Letiția az övé, az ágyban mégis olyan tartózkodó, mintha nem is volna évek óta férjné, ő pedig nem meri megkérdezni, hogy szeretné jobban, ha beléhatolna, lassan, váratlanul vagy keményen. Vajon tényleg semmi

sem érdeklő igazán a prózáján kívül, amivel mindig bosszantani szokta? Vagy csak nem tud vele mit kezdeni? Jó párszor már értésére adta, hogy nemigen szeretkezik a férjével, de vajon ez igaz? Nem mer Letiția-nak pozíciókról beszélni, pedig ő szívesen változtatna. Nagyon kíváncsi természetű, sokkal több pozíciót is kipróbálna, annak ellenére, hogy sokan egyenesen konvencionálisnak és óvatosnak tartják. Ellenben a politikáról, a másik szenvedélyéről, Letiția-nak nyugodtan beszélhet.

– Látod – mondja Sorin, és átöleli –, nekünk magunknak kell felkutatnunk a múltunkat. Ha fel akarjuk nyitni a saját szemünket, mert szegény szüleink elnémulnak félelmükben. Amit a háborúról tudunk, azt is a szovjet filmekből tanultuk...

*

Letiția a maga részéről egyáltalán nem ragaszkodik ahhoz, hogy a szülei múltját megismerje, mert abból csak baj lehet. Viszont nagyon szerette a szovjet háborús filmeket és könyveket! Fanéval és lécával bombázósdit játszottak az utcán, miután lon bácsi egyszer elszántan elvitte a moziba, arra a háborús filmre, amelynek nem akart vége szakadni, a katonák mellhez szorított puskával, üvöltve rohantak a mozi terem áporodott levegőjében, a robbantásoktól remegett a vetítövásznon, és dübörgött a fáradt olajjal beengedett, tökmaggal teleköpködött durva deszkapadló. Milyen háborúról volt szó? Természetesen a Nagy Honvédő Háborúról, miért, volt más is? Hiszen a szovjet könyvek is mind erről szóltak, Alekszej Mereszijevről, a lábatlan pilótáról, akibe ő is szerelmes volt, mint Winnetouba, egy régi, borító nélküli könyvben.

– Karl May a kedvenc szerződ, pedig jobb volna, ha elfelejtenéd a nevét, Letiția – mondta lon bácsi.

Éppen azért jegyezte meg, és vajon nem pont lon bácsi miatt vonzódik annyira az áldozat típusú férfihoz? Ezen töpreng még most, húsz év múlva is. Ő annak idején Zója Koszmogyemjanszkájához akart hasonlítani, és az Ifjú Gárda komszomolistáihoz, anélkül, hogy a nációk megkínóznák, mert védi a hazát, siráká sztráná májá, rádnejá, Sztálin atyánk, a ge-ne-ra-lis-simus vigyáz ránk, figyeljtek, gyerekek! Ezt a szót két s-szel írjuk! És senki másra nem használjuk, csak Sztálin atyánkra, mert ő a világ egyetlen generalissimusa! Sztálin atyánk azért munkálkodik, hogy mi boldogok legyünk, a dolgozószobájában, a Kremlben késő éjjel is ég a villany, amikor a dolgozó nép a szocializmus építésétől és az orosz óráktól, a felvonulásoktól és az osztályellenséget leleplező gyűlésektől holtfáradtan alszik, akárcsak mi, szerencsés gyerekek.

*

A lelkem nem lehet a szexualitásom rabja, írja Letiția a matracra alatt rejtgetett jegyzetfüzetbe, azokat a külföldi idézeteket is itt gyűjti, amelyekben felismerni véli önmagát. De ha nem a szex miatt, akkor miért teszi meg azt a nagy utat Bukarest másik sarkába? Miért cipeli magával titkos élete miatt ezt az állandó fájdalmat?

Mert csak Sorinnal tudja újraélni az emlékeit, mintha együtt gyerekeskedtek volna. Letiția Sorin meztelen testéhez tapad, beszívja a férfi bőrének ismerős illatát, a testük összefonódik, és otthon érzi magát, ezt az érzést azelőtt nem ismerte. Azok a legboldogabb percek, amikor így fekszenek az ágyban, fáradtan, és a férfi elismerően a vállába csókol. Amikor vele vagyok, amikor úgy érzem, hogy az enyém, hirtelen minden elcsendesedik, semmi hév, semmi váratlan nem történik már. A kapcsolatunk többé nem betegség, szertefoszlik a nyugtalanság, még ha később újra előjön is. És úgy gondolok rá, mint félelmekkel, elfojtott indulatokkal teli emberre, akiben felismerem magamat, írja este a füzetébe.

*

– Emlékszel a plakátra az alacsony, kövér Titóval, az egyik kezében vértől csöpögő fejsze, a másikban Sam bácsi dolláros zsákja? A málló vakolatú falon panó, ő szorongatja öklében a kenyérjegyet, nehogy elveszítse a lassan haladó sorban, szemét a félelmetes, arany fogával rávicssorgó Sam bácsira szegezi, ejnye, kislányom, ne lökdösődj! Sam bácsi vicssorog, hátán a púp fekete bomba, rajta felirat, Marshall-terv, és a nagykabátok között egy furakodó, idegen kéz benyúl a lába közé, és szorongatni kezdi a punciját, ejnye, kislányom, nem hallod, miért tolakodsz annyira? Nem férsz a bőrödben?

– A Varsói Szerződés hadseregeinek szovjet tanácsadói voltak, tudad? A hivatásos katonatiszteket lecsukták, hacsak tömegével le nem gyilkolták őket, mint Katynban, a lengyeleknél. Ellenben a kiemelkedően teljesítő sorkatonákat a Moszkvai Katonai Akadémiára küldték. Tudod, a végén kinek jelentettek, nem? Közéjük tartozik Nelu Oprea is, Eleonora férje, most már őrnagyi rangban a Katonai Elhárításnál!

Katyn? Szovjet tanácsadók? Mennyi mindent megtud Sorintól! A mama és lon bácsi tanácsai erre a nemzedékre már nem érvényesek! Lám, itt fekszenek ketten meztelenül a kicsit nyirkos lepedőn, kezükben Zubrowka vodka, és szabadon beszélgetnek a tiltott dolgokról. És mintha Sorin is látná mindazt, amire ő emlékszik.

*

De Letiția valahogy mégse szeretné, ha Sorin látná annak a sárga kandúrszemű, rőt borostás férfinak a kifejezéstelen arcát, aki benyúlka a kinőtt télikabátja alá, és a punciját fogdosta. Az idősebb, harminc fölötti férfi, egyik harmadik D-és osztálytársnőjének az apja, nyugodtan áldogált a sorban, bámulta a fából készült panón Sam bácsit, miközben a szorosán álló testek között a kabátja alá nyúlka, a lába közé, szorongatta a punciját, mit nyüzsgösz annyit, kislányom? Maradj már nyugton, az lsten szerelmére, vagy állj ki a sorból! A szunnyadó, domborodó, kettéhasadt szemérmes nemiszervéről, amit akkor még nem fedett a mostani gesztenyeszínű, göndör szőrzete, és csak akkor látta, ha pisilt, soha senkivel sem beszélt. Különben a szocialista tábor szerencsés nemzedékéhez tartozó Letiția felnőttkorában bármiről beszélhet, amihez kedve szottyan. Mert vannak emberek, akikben megbízhat, még ha az utcán megjéid is, ha egyenruhát lát! Vannak barátok, akik mesélnek a határtalan szovjet hazában eltöltött évekről, siráká, sztráná májá rádnejá.

*

– Augusztus 23-a után az újságok azonnal lehozták Molotov nyilatkozatát, hogy Romániában a politikai rendszer nem változik. Tudod, ki volt Molotov, nem? Szovjet külügyminiszter.

– Mi van veled? – csattan fel Letiția, és kibontakozik a férfi karjából. – Történelemórát tartasz itt nekem?

– Legalább ennyi hasznod legyen abból, hogy velem találkozol.

Sorin a tréfás megjegyzését gyorsan megtoldja egy röpke mosollyal. Az ablakpárkányt figyeli, két borzas, hőségtől tátogó veréb behúzódtott az árnyékba. Talán Florinelt várják, mert kenyérmorzst szokott szórni az ég madarainak. Bár a garzon északi fekvésű, a rekkenő hőség, amitől az egész város, a poros kirakatok között a papírfecnikkel, villamosjegyekkel teli utcák is kókadoznak, a rosszul szigetelt ablakon át a szobába is betódul. Ha majd kimegy, megcsapja a déli hőség, mint óriási forró lehelet, és semmi kedve sem lesz a fiatal lányok után bámulni, ahogy áttetsző ruhájuk alatt, kombiné és alszósoknya nélkül, menet közben váltogatják a lábukat.

– ... Sztálinnak nem volt ínyére, hogy Románia a tizenkettedik órában áttált a szövetségesekhez! Legyőzött országgént akarta megszállni és megbüntetni! Ana Pauker szemére is vetette Pătrășcanunak, hogy részt vett az Antonescu-ellenes puccsban, hogyhogy honnan tudom, Lety? Hiszen maga az Elvtárs jelentette ki, hogy elkövettünk bizonyos hibákat! Ez hangzott el a politikai továbbképzésen! Amikor Pătrășcanu halálát Drăghici nyakába varrták! Nehogy azt mondd, hogy Drăghiciről se hallottál! Az ötvenes években volt belügyminiszter! A börtönöktől való rettegésről!, támad rá Sorin megjátszott szigorral.

Drăghici? Letiția mintha ezt a nevet hallotta volna Ion bácsi megtrikt fogai között sziszegni, milyen hideg a lábad ebben a hőségben, súgja, az övé forró, meleg, puha, és nedves.

*

Azt a szlogent, hogy mi is khöveltünk el bizonyos hibákat, elvthársak!, az izraeli importnarancs közé csomagolva árulták, mert ezzel az országgal ugyanolyan jók a kapcsolataink, mint az arabokkal vagy Nyugat-Németországgal. Megelőzte egy csomó pletyka, hallottad? Drăghicet menesztették!, hallottad a hírt? Pătrășcanut rehabilitálják! A vezércikk keverőgépében előállított mi is elkhöveltünk bizonyos hibákat, elvthársak! szlogennel együtt elfogadható lett az új irodalom is, egyetlen éjszaka leforgása alatt trendy. És megéri megbírkózni ezeknek a regényeknek az egyhangúságával, mert kárpótolják az embert azzal, hogy még a pártaktivisták és a megbecsült Securitate-tisztek is megjárhatják, nem úgy, mint a valóságban. Igaz, csak egy ideje: és a kínzásba nem halnak bele, mint Letiția ismeretlen nagybátyja, Traian Branea, tarkón se lövik őket, mint az éppen félig-rehabilitált Pătrășcanut. Az új regényekben, Letiția várakozásának megfelelően, valaki mindig gondoskodik arról, hogy a dolgok elsimuljanak.

*

Letiția és Sorin rosszmájú, társadalom-ellenes indulata tökéletesen kiegészíti egymást az idegen lakás lepedője alatt, a sötétben, a fojtogató szeretkezésszagban közös érzéssé, vak, számtalan karjával hadonászó polippá egyesül. Aztán Sorin fölkel, óvatosan kezében tartja az összecsomózott elhasznált gumit, amit Letiția a szerelem torzulásának nevez. Amikor Németországban voltam, vettem egy csomó óvszert, és jól beosztom, minden okod megvan, hogy higgy a hűségemben, mondja Sorin szokásos ironikus mosolyával.

Letiția illedelmesen hallgat. Régebben Petru is ezt csinálta, de az utóbbi időben nem kap útlevelet, és elfogyott az óvszere. Idegen ágyakban pocskolta el az óvszereit, gondolja bosszúsan, mire ő a fülébe súgta: ezen a héten nem lehet! Petru már nem is figyeli a naptárát, úgyhogy sokszor álnokul pár nappal a meneszse előtt már vattát dug a lába közé. Meg kellene nézetned magad egy orvossal, mondta egyszer Petru, amikor jó hangulatban volt. Miért? Anyámtól örököltem! Neki is tíznapos ciklusa volt! Persze hazudott: soha semmit se tudhatott Margareta Branea ciklusáról. Még most sem tudja, hogy túl van-e már a klimaxon, mert ilyen dolgokról egyszerűen nem lehet a mamával beszélni. Tíz napig? Nem hallottam még ilyet! Vashiányod, kalciumhiányod van, teljesen lerobbansz, ha így folytatod!, mondta Petru gondoskodóan a maga brutális modorában.

*

Sorin szürke toalettpapír-tekerccsel jön ki a fürdőből, az építkezések miatt elvették a vizet a lakótelepen, szerelmét is megtörülgeti az érdes papírral, miután ő már megtörülközött.

– Tudod, hogy Pătrășcanu rehabilitálása a feleségek veszekedésével kezdődött?

Letiția a férfi vállán bóbiskol, amíg elmondja neki a legújabb pletykát.

– Ceușescu és Drăghici barátok voltak...

– Azt akarod mondani, hogy köztük is létezik barátság? – motyogja Letiția lehunytt szemmel.

– Jó, hát sakkoztak, ostábláztak, és leginkább riválisok voltak – helyesel türelmetlenül Sorin. – De a feleségek, Elena és Martha egyfolytában együtt pletykáltak. És amikor Elena hősies illegalista életrajzot fabrikált magának, Martha nekiesett. Úgy veszekedtek, hogy zengett a ház, másnap a Politikai Bizottság ülésén Drăghici, Marthatól jól feltűzelve, nekirontott Ceușescunak: Mondd csak, Nicu, miféle illegalista volt az asszony? Csakhogy otthon ő is ugyanúgy felkészült a visszavágásra, különben is hamar felkapja a vizet, pont te beszélsz, te, Pătrășcanu vérével a kezeden?

*

Letiția félredobja a lepedőt, úgy érzi, mintha a szoba poros, füstös levegője csupa ózon volna, de Sorint vajon miért érdeklik ennyire ezek a személyek? Este, amikor megint egyedül lesz otthon, előveszi a matrac alól a füzetét. Az első oldalon egy Gombrowicz-móttó van, Serioja Sárbu szerint nagyon divatos Nyugaton: Kényszerből írom ezt a naplót. Őszintétlen őszinteségével megkínóz. Kinek írok? Ha magamnak, mit keres a szövegem a nyomdában? Ha viszont az olvasónak írok, miért teszek úgy, mintha magammal beszélgetnék, úgy, hogy mások is hallják? Naplóm alapelveinek fennálló hamissága félelemmel tölt el.

Letiția az idézetben boldogan ismer magára, bár ő nem kényszerből ír, éppen ellenkezőleg, úgy szalad a matrac alatti füzetéhez, mint a gyóntatójához. És nem is az olvasónak ír, egyenesen elborzasztja a gondolat, hogy esetleg egy idegen szem, főleg a Petrué, belenéz a firkálásába.

*

Letiția nem kérdezi meg, hogy Sorin miért mesél neki jelentéktelen anekdotákat, ahogy arról sem érdeklődik, mással is lefeküdt-e előtte. Egyébként nehezen tudná más nőt átkarolva elképzelni. Ha valakihez nem ragaszkodom, szeretkezni sem tudok vele, mondogatja, és Letiția megpróbálja kiverni a fejéből ezt a rémképet: Sorin Florinel ágyában, ezek között a gyűrött lepedők között azt súgja egy árnynak: bocsáss meg, az én hibám, látod?, ha nem ragaszkodom hozzád, nem is áll fel! Nem, Sorin ilyesmire nem volna képes! Tehát hagyja magát a másik oldalára fordítani, a férfi gyöngéden szétfeszíti a combját, és figyelmesen vizsgálhatja az apró húsfodrokat rajta, egyiket a másikban, megfelelő színűek, mintha más szerepük nem volna, mint elrejteni előle a bejáratot. Így nem láthatja Letiția arcán a csalódottságot, hogy testét kultikusból tanulmányozása tárgyává alacsonyítja! A férfi rendet akar teremteni praktikus ismeretei között, finoman szétnyitja a szeméremajkakat, mire ő sértődötten összezárja a lábát, ellöki magától, és bevágja maga mögött a fürdőszobáját. Háttha mégis megjött közben a víz, összeszorítja a bőrt a hasán, ahová a sperma ömlött, Sorin a vécépapírral csak még jobban szétmaszatolta rajta. Uralkodik magán, nem kérdezi meg újra, hogy vajon tényleg elég hamar kijött-e belőle, ma nincs peteérése, de háttha, határeset, Isten őrizz!, csak még ma megússza!

*

Sorin a konyha és a szoba között tüsténkedik, az ingét, mint egy antik egyiptomi kötényt, a derekára kötötte, még mindig zavarja a meztelensége, még mindig takargatja magát vagy a kezével, vagy, mint most, valami alkalmi ruhadarabbal. Olykor a merev nejlonfüggönyön át lenéz a lenyugvó naptól káprázatosan aranyló vízsávra. A tó partján áll még egyetlenegy kicsi ház, a virágzó akác hősiesen tartja még a görbe kerítés szürke léceit, fogalma sincs róla, hogy először őt vágják ki, mielőtt a markológépek végleg lerombolják az ajtóktól és ablakoktól már megfosztott házat. A kövér, fehér, kókadt fűrtök, az apró levelek alatt lapuló még puha és hajlékony tüskék utoljára hajtottak ki. Sorin ásít, kialvatlanságtól szenved ebben a tavakkal körülvett nagy mezővárosban, ahol a nyár rekkenő hőséggel és szunyoginvázióval köszönt be, amit ő, aki dombok és hegyek között nőtt fel, sohasem fog megszokni. Iszonyodik a nedves testektől, a villamos műanyagülésén éktelenkedő, vizelethez hasonló izzadságfoltoktól, a nehéz levegőtől, a lágy aszfalttól. A poharakat és az evőeszközöket az asztalra teszi, habosra keveri a két neskávét, isteni!

– Tényleg te is játszottál háborúsdit? – kérdezi Letițiától, folytatva a beszélgetést.

Természetesen az összes háború utáni gyerekhez hasonlóan ő is játszott ilyet. Még mindketten négykézláb mászkáltak, amikor az államcsíny a román hadsereget Moszkvától Berlin ellen fordította, mindig előre, május 9-ig, a Győzelem Napjáig! Mire május 9. Európa Napja lesz, a látása, a hallása már nem a régi, a bőre aszott, a záróizmai megereszkednek. És addigra a szereplők is eltűnnek: Ceaușescu a gheanceai katonai temetőben, Drăghici egy magyarországi krematóriumban, ahová a vállalkozó szellemű Martha elszállítja, mert megneszeli, hogy nemsokára tényleg rehabilitálják Pátrășcanut.

*

Sorin kicsomagolja a prágai sonkát meg a szebeni szalámit, ön is kóstolja meg, kedves hölgyem, a pártiskola büfféjének ingyencégeit! Ujjával elidőz egy kicsit Letiția ajkán, kitapintja a formáját, kíváncsi rá, hogy csücsörítene, ha leszopná, egyszer a düsseldorf-i sex-shop vetítőjében látott ilyet, akkor a sötétben maszturbált. De nem merné ezt kérni Letițiától, aki az ágyban egyáltalán nem kezdeményező. De Sorin arca már a gondolatától is hirtelen megint kisfiússá válik, és huncutul rosszkedő ajka szándékosan brutális vigyorba rándul. A padlón hagyja a vodkás poharát, a karjában viszi Letițiát az ágyig, és hogy tüzesen lángoló arcát elrejtse előle, fejét a hajába fúrja. A megmagyarázhatatlan ragaszkodás mintha visszaröpítené az első szerelem korszakába, Letiția félig lehuny szemmel az ő nagy, fehér testére tapad, lapockáján szétszórva az apró barna anyajegyek. Vágytól ellágyuló arccal suttogva hívja a testét, amelyben el akar bújni.

Sorin miután a maga módján, lassan, a végén óriási rángással elélvez és ellazul, látja, hogy Letiția csendesen sír. Könnyeitől elkenődik és fekete csikokban lefolyik arcán az olcsó szemfesték, szeme csukva, és úgy bezárkózik a saját kielégületlenségébe, hogy még a férfi ingerültségét sem érzékeli.

– Jaj, fejezd már be, mondja, amikor már fogytán a türelme.

Letiția magára csavarja a lepedőt, a sírás miatti zavarát is betakarva.

– Most mi van? Nem volt jó?, kérdezi elbizonytalanodva a férfi.

Tudja, hogy úgyse válaszol, és neki sincsenek válaszai a nő föl sem tett kérdéseire, csak simogatja a vállát, közben a szeme sarkából a szobában szanaszét dobált trikóját, gatyáját, zokniját keresi. Nem tudja, hogy Letiția eljutott-e az orgazmusig vagy nem, és azt sem, hogy miatta sír-e, vagy Arcan úr miatt. Azt viszont biztosan tudja, hogy nemsokára hazajön a barátja, amiről az is eszébe jut, hogy aznap még mennyi elintéznivalója van. És Letiția, amilyen kiszámíthatatlan, lehet, hogy pár perc múlva úgyszólván nevetésben fog kitörni.

*

– Bocsáss meg, hogy a történeteimmel untatlak! Csak szeretném megértetni veled a szüleink és köztünk lévő különbséget, ők hiába tanultak oroszul, hiába készítettek jegyzetet A tőkéből és a Kommunista Kiáltványból meg az Elvtárs beszédeiből! Lehetnek építőipari segéd munkások, portások, nyilvántartók, üdítőárusok, névtelen kistisztviselők, úgyszólván mindig rossz szemmel nézik őket!

Mert az ő világuk, állami gazdaságok helyett nagybirtokok, a Zöldség- és Élelmiszerbolt helyett saját üzletek, nyári kesztyűk, fátyolos kalapok, hajtóka pantallók és kétsoros öltönyök, kifestett szemű hölgyek, fényesre kencézett hajú urak, na, ez a világ eltűnt, csak sötét árnyékát hagyta a gyerekeik aktáin. A szüleink ezért nem mesélnek semmit, és kizárólag jelen időben beszélnek. A vékony falon áthallatszük egy férfi meg egy nő veszekedése, időnként megszakítja a rádió krónikája, A brassói Tekerceselőzemen versenyre hívja a gépgyártó ipar valamennyi ágazatának összes munkaközösségét. Letiția hirtelen feleszmél, hallja, hogy a szomszéd lakásban lehúzzák a vécét. Ahogy Sorin befejezi a kiselőadását, máris rohan zunyozni!

Kívülről látja önmagát, s szeretné, ha Sorin is ilyennek látná, amikor lassú léptekkel kijön a fürdőszobából, a haja a vállára hull, a frufruja a szemöldökéig ér, mint az egyiptomi királynőé az Antonius és Kleopátra című szuperprodukcióban, amit a római romok között forgattak. És mintha nem is Florinel durva lepedőjét tekerné magára, hanem egy selyemfátylat, és nem is Florinel poros juttaszőnyegén lépkedne, hanem egy római amfiteátrum hatalmas lépcsőjén. Bár a hárommillió-valahányezer párttag között van ő is, Letiția mostanáig mégse tehette ki a lábát az országból, úgyhogy már el se hiszi, hogy Róma tényleg létezik. Beletörődött, hogy Petru utazásai alatt ő a tús az országban, hacsak nem talál az életére valamilyen megoldást, de utódokkal semmi esetre sem fogja szaporítani.

*

Letiția az íróasztal szélére teszi a vodkás poharát, és megfeszíti izmait, hogy felkeljen, de Sorin még mindig nem fejezte be.
– Tudod, mikor változott meg a rendszer politikája? Amikor az új káderlapon az lett a kulcskérdés, hogy Melyik párt tagja volt Augusztus 23-a előtt? A mienk az első nemzedék, amely nyugodtan beírhatja: Ez az eset nem áll fenn. Vagy egyszerűen húz egy vonalat.

Nem állhat fenn olyan eset, hogy engem, Sorin Olarut arról faggassanak, hogy liberális, parasztpárti vagy legionárius párttagkönyvem volt-e. Amikor óvodába mentem, és mivel a háború után szárazság és éhség volt, amerikai tejporból készült tejespuliszkát ettem, micsoda ingyenc dolog volt, a polgári politikusok már rég mind a dutyiban ültek! Az az eset, hogy ilyen kérdést feltegyenek nekem, még akkor sem állhatna fenn, ha történetesen Corneliu Vasile Iovănescu-nak hívnának, ezzel a születési hellyel és dátummal.

De Sorin egyelőre nem ismeri a születése történetét. Nem is olyan régen merült fel benne a gyanú, hogy esetleg örökbe fogadták, habozott, mielőtt kérdéseket szegezett Nelly mamának, aki kibökött valamit, de azután annyit sárt, hogy ő alig tudta megvisszafizetni, és a végén megígérte neki, hogy soha többé nem fogja újabb kérdésekkel gyötörni. Eleonora Oprea se tudta megmondani neki, hogy milyen foltok vannak a személyzeti osztályon lévő aktáiban, és vajon mi a jó, ha tudja, vagy ha nem?

Bárhogy van is, még ha rájönne is, miféle titok övezi a születését, úgyse vallaná be Letițiának, ahogy az életéből más titkos dolgokat se mond el neki. Mit lehet tudni, hogy egy gyöngye pillanatában nem kotyogja-e ki a férjének, bár azt bizonygatja, hogy ilyesmi nem fordulhat elő közöttük. Vagy, ami még rosszabb, egy szép napon ott olvasná valamelyik novellájában mindazt, amit ő a paplan alatt elsutogott neki. Jaj azoknak a családoknak, ahová író születik! Ezt is egy író mondta, de már nem tudja, kicsoda.

*

Pedig Letiția nem a következő regényén gondolkozik. Megy a simogató fényben fürdőző városon át, amelyet folyamatos zümmögésként érzékel. Kissé kábult a lengyel vodkától és összefonódott testük emlékétől, a város is másképpen mozdul, réveteg pillantása alatt távolodnak az utcák, semmi sem marad meg a fejében az előző órákon kívül, amelyeket újra felidéz, elcsigázott testében elfojtott lüktetések, sokkal valóságosabbak, sokkal intenzívebbek, mint amikor átélte őket. Még ő is, ahogy puhán és öntudatlanul mozog, mintha csak Sorinnal közös filmjük emléke volna.

Ezért akar állandóan a szeretkezésük óráira emlékezni, amikor forrón, elevenen elvesznek a városban, elfojtja őket a régi villamosok zakatolása, a fékcsikorgások, a hangok. Eljön majd az idő, amikor azt is elfelejti, mit csináltak, miről beszéltek, és csak egy-egy távolodó, elmaradó utcára fog emlékezni. Meg a falakon egyre feljebb kúszó délutáni árnyéokra.

És arra, ahogy boldogan azon bánkódik, hogy a város ugyanolyan megállíthatatlanul hömpölyög tovább, ahogy az ő óráik elmúltak.

Kosztai Gabriella fordítása

Kategória: vers, próza

Denumire autor: Gabriela Adameșteanu

Látó Szépirodalmi Folyóirat